

Tiina Elo vihr

Kirjallinen kysymys energiansäästötoimista valtion kiinteistöissä

Eduskunnan puhemiehelle

Senaatti on valtiovarainministeriön alainen liikelaitoskonserni, jonka vastuulla on yhteensä lähes 9 000 valtion rakennusta, kuten virastotaloja, Puolustusvoimien kiinteistöjä ja historiallisia rakennuksia. Rakennusten pinta-ala on noin 6 miljoonaa neliötä. Konsernin energiakustannukset ovat noin 100 miljoonaa euroa, ja ne muodostavat noin viidenneksen konsernin kaikista kustannuksista.

Valtion toimitiloissa energiankulutus jakautuu Senaatti-kiinteistöjen mukaan kahteen. Reilu 60 % energiasta kuluu ilmanvaihdon, tilojen ja käyttöveden lämmitykseen. Loput vajaa 40 % on sähkönkulutusta. Tästä reilu 60 % on talotekniikkaan kuluva kiinteistösähköä ja loput vajaa 40 % käyttäjä sähköä (valaistus ja pistorasiat).

Senaatti käynnisti lokakuussa 2022 energiansäästöohjelman tilanteessa, jossa uhkana oli energian riittävyys ja energiakustannukset olivat nousseet rajusti. Energiansäästötoimia toteutettiin nopealla aikataululla noin tuhannessa valtion rakennuksessa. Merkittävin osa säästöistä tuli talotekniikan ja sisälämpötilan säädöillä.

Ennen ohjelman käynnistämistä tehtyjen laskelmien pohjalta arvioitiin, että energiaa olisi mahdollista säästää noin 50 000 MWh—75 000 MWh. Energiansäästöohjelma valtion tiloissa ylitti sille asetetut tavoitteet, ja säästöä saatiin jopa odotettua enemmän. Lämpöä ja sähköä säästettiin vuoden 2023 loppuun mennessä lähes 100 000 MWh, mikä vastasi noin 12 miljoonan euron säästöä energiakustannuksissa. Uudet käytännöt jatkuvat Senaatin mukaan nyt osana sen normaaleja prosesseja.

Vuonna 2024 konsernin kokonaisenergiankulutus laski vajaan 2 % ja oli 1 221 GWh. Konsernin vuoden 2024 vastuullisuusraportin mukaan energiankulutuksessa näkyi vuonna 2024 asiakastytyväisyyskyselyn tulosten pohjalta tehtyjen sisälämpötilojen nostojen vaikutus sekä helteisen kesän vaikutus jäähdytysenergiankulutukseen. Ilmastomuutoksen edetessä on odotettavissa, että useita valtion rakennuksia täytyy tulevaisuudessa jäähdyttää kesähelteillä.

Vastuullisuusraportista ei tarkemmin käy ilmi, mitkä ovat Senaatin käytännöt koskien rakennusten valaisemista iltaisin, öisin ja tilojen ollessa tyhjillään. Tyhjät valaistut rakennukset herättävät herkästi huolen energiantuhlauksesta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 425/2025 vp

Millä keinoin hallitus varmistaa, että valtion omistamissa kiinteistöissä säästetään energiaa tehokkaasti ja että talvella 2022 käyttöön otetun energiansäästöohjelman periaatteita saadaan jatkettua mahdollisimman täysimääräisesti?

Helsingissä 2.12.2025

Tiina Elo vihr